

Keyifli Okumalar Dileriz

Binlerce kategoride milyonlarca PDF e-kitap, ders kitapları, dergiler ve romanlara platformumuz üzerinden ücretsiz ulaşabilirsiniz.

RESMİ WEB SİTEMİZ

<https://rantey.org>

Yedek ve Duyuru Kanallarımız

Sitemize erişim engeli gelmesi veya adres değişikliği durumunda aşağıdaki kanallardan güncel giriş adresine erişebilirsiniz:

- Telegram: <https://t.me/birkitapbir>
- WhatsApp Kanalımız : <https://whatsapp.com/channel/0029VbDHv8uE50Us4lvMoc0Y>

HALİL CİBRAN ÖNCÜ

HALİL CİBRAN

1883 yılında Lübnan'da doğdu. Küçük yaşta ailesiyle birlikte Amerika Birleşik Devletleri'ne göçmüş olan Cibran, 1900'lerin başında Beyrut'ta da kısa bir süre yaşadı. Bir süre Fransa'da da yaşayan ve Rodin'in atölyesine devam eden şair, ömrünün büyük bölümünü ABD'de geçirmiş ve 1931 yılında hayata veda etmiştir.

Şiirleri bütün dünyada büyük yankıları uyandıran Cibran, dünyanın birçok diline çevrilmiş ve aynı coşkuyla okunmuştur. Hayatının etrafında örülen "efsanevi" gerçeklik, ona "deha" denilmesine yol açmıştır. Sadece şiir yazmakla kalmamış, resim yapmış ve resmin yanında sanatın birçok dalıyla ilgilenmiştir. Resimleri, dünyanın çok önemli galerilerinde halen sergilenmekte, şiirleri dünyanın çeşitli dillerine çevrilmekte ve kendisine sık sık atıf yapılmaktadır. 21. yüzyılın bazı "pop ikon"larının ondan söz etmesi, Cibran'a olan ilgiyi çoğaltmıştır. 1923 yılında yayımlanan *The Prophet* ("Nebi" / "Tanrı Elçisi") isimli kitabı, Cibran'a asıl ünü kazandıran kitaptır.

"20. yüzyılın en önemli filozoflarından biri" olarak da anılmaktadır.

CAHİT KOYTAK

Şair. 29 Ocak 1949 yılında, Erzurum'da doğdu. İ.T.Ü. Kimya Fakültesi mezunu. Uzun yıllar serbest ticaret yaptı. 15 yıl bir özel TV kuruluşunda, sinema yayınını yönetti. İngilizceden, Fransızcadan, kitaplar çevirdi. Haziran 2010'tan beri *Taraf Gazetesi*'ndeki köşesinde Pazartesi günleri düzenli şiir yayımlıyor. Yayımlanmış şiir kitapları: *İlk Atlas*, *Gazze Risalesi*, *Yoksulların ve Şairlerin Kitabı* (3 cilt), *Yeni Başlayanlar İçin Metafizik*, *Cazın İrmakları*. Yayına hazır 10 şiir kitabı ve bir *Kur'an* çevirisi yayın programında sırasını bekliyor.

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - <https://rantey.org>

Kapı Yayınları 294
Edebiyat 80

Öncü
The Forerunner
Halil Cibran
Türkçesi: Cahit Koytak

1. Basım: Haziran 2012

ISBN: 978-605-5257-07-01

Sertifika No: 10905

Kapak Tasarımı: Sinem Er
Mizanpaj: M. Atahan Sıralar

© 2012, Cahit Koytak
© 2012; bu kitabın yayın hakları Kapı Yayınları'na aittir.

Kapı Yayınları
Ticarethane Sokak No: 53 Cağaloğlu / İstanbul
Tel: (212) 513 34 20-21 Faks: (212) 512 33 76
e-posta: bilgi@kapiyayinlari.com
www.kapiyayinlari.com

Baskı ve Cilt
Melisa Matbaacılık
Matbaa Sertifika No: 12088
Çiftchavuzlar Yolu Acar Sanayi Sitesi No: 8 Bayrampaşa / İstanbul
Tel: (212) 674 97 23 Faks: (212) 674 97 29

Genel Dağıtım
Alfa Basım Yayın Dağıtım San. ve Tic. Ltd. Şti.
Ticarethane Sokak No: 53 Cağaloğlu / İstanbul
Tel: (212) 511 53 03 Faks: (212) 519 33 00

Kapı Yayınları, Alfa Yayın Grubu'nun tescilli markasıdır.

Öncü

Halil Cibran

Türkçesi: Cahit Koytak

Ö N C Ü

Kendi öncünüz kendinizsiniz.
Ve yükselttiğiniz kuleler
dev-benliğinizin temeline atılmış
payandalardan başka nedir ki?
Bu iri benliğiniz de bir temel olacak
bir başka yapı,
bir başka benlik için.

Bakın ben de bir öncüyüm,
ben de kendimin öncüsüyüm;
çünkü gün doğumunda
önümde uzanan gölge
öğlen saatinde küçülecek,
küçülecek ve yok olup gidecek
ayaklarımın altında.

Ama bir başka gün doğumu
bir başka gölge serecek önüme
ve başka bir öğlen vaktinde,
yine ayaklarımın altında,
eriyip gidecek bu gölge de.

Her zaman, her birimiz
kendi öncümüz olmuşuzdur,
ve hep devam edeceğiz öyle olmaya.
Topladığımız ürünler de
toplayacaklarımızla beraber
tohum olacak
henüz sürülmemiş tarlalara.

Bizler hem tarlalarız çünkü,
hem tarlayı sürenleriz;
hem hasadı kaldıranlarız,
hem de kendisiyiz, kaldırılan hasadın,
buğdayız, arpayız, darıyız...

Siz, sis içinde gezinen
bedenleşmiş bir arzuydunuz
ben de öyle, ben de öyle
bedenleşmiş bir arzuydum
gezinen sisin içinde.

Sonra birbirimizi aradık,
birbirimizi bulduk;
rüyalar doğdu arzularımızdan.
Rüyalarsa sınırsız zaman demektir;
ve sınırsız mekân
akla, mantığa sığmayan.

Ve Hayat'ın titreyen dudağında, siz
sessiz bir sözcük olduğunuz zaman
ben de oradaydım, ben de orada,
yine sessiz ve utangaç
bir başka sözcük gibi,
aynı özlemi aktarmak için
dilin altında tutulan.

Sonra Hayat dile getirdi bizi
ve biz de dünün anıları,
yarının özlemleriyle
titreşerek düştük toprağa
sararmış yapraklar gibi
Zaman Ağacı'ndan.

Dün, fethedilmiş ölümdü çünkü,
yarınsa, peşine düşülen doğum.
Ve şimdi –şimdi
Tanrı'nın elindeyiz yine;

Sen bir güneşsin,
O'nun sağ elinde,
bense dünyayım
sol elinde O'nun.
Yine de daha fazla
parlıyor değilsin benden,
benim ufkuma doğarken.

Ve biz ikimiz,
olsak da, bu dediğim gibi
sen güneş, ben dünya,
son tahlilde, değiliz yine de
daha büyük bir güneşin
ve daha büyük bir dünyanın
başlangıcından başka.
Ve başlangıç olacağız hep,
başlangıç olarak kalacağız
çıktığımız yolun ağzında.

Sen kendi kendinin,
kendi benliklerinin öncüsün,
sen ey, benim bahçe kapımın
önünden geçip giden yolcu.
Ben de kendi kendimin
öncüsüyüm.

Bugün bu ağacımın,
yarın bir başkasının
gölgesinde oturuyor
ve derin düşünceler altında
yerinden oynatılmaz
görünüyor olsam da,
ben de kendi yolumun
hem öncüsüyüm,
hem artçısıyım.

TANRI'NIN DELİSİ

Bir zamanlar, bir adam
geldiydi çölden
büyük Şaria şehrine;
bir adam, düşlerde gezinen.
Ve bu adamın üzerinde
bir eski harmaniden
bir de elinde
kırk yerinden budaklı
uzunca bir yol asası vardı,
hepsi o kadar...

Gezerken sokaklarında, şehrin,
kâh şaşkınlıkla,
kâh hayranlıkla bakıyordu
kulelere, tapınaklara,
konaklara ve meydanlara.
Şaria şehri de
dışardan gelenler için
güzeldi gerçekten,
büyüleyecek kadar güzel.

Ve bu adam, sokakta insanlara
şehir hakkında sorular soruyor
fakat, cevap alamıyordu;
çünkü ne onlar anlıyordu
dilinden bu yabancının,
ne yabancı biliyordu
orada konuşulan dili.

Öğlen vakti olmuştu,
büyük bir hanın önünde
durdu, yabancı.
Yeşilimsi bir taşla
inşa edilmişti han
ve insanlar serbestçe
girip çıkıyorlardı hana.

“Bir türbe olmalı burası,”
diye düşündü adam
ve handan içeri girdi.
Fakat, şaşkınlık içinde,
büyük, hınca hınç dolu,
muhteşem bir salonda
buldu kendini.

Zengin sofralara oturan
kadın erkek karışık ve zengin
bir konuklar topluluğu
doldurmuştu salonu.

Herkes yiyip, içiyor
ve bir alay çalgıcının
çaldığı, söylediği
hülyalı ezgileri
coşkuyla dinliyordu.

“Hayır,” dedi, içinden
düşlerde gezen adam,
“Hayır, bir ayin değil, fakat
Büyük bir olayı kutlamak için,
bir prensin tebaasına verdiği
bir şölen olmalı, bu.”

O sırada, prensin kölesi
diye düşündüğü bir adam
yaklaştı düş gören yabancıya
ve oturması için, onu
sofralardan birine buyur etti.

Ve nefis et yemekleri,
bir testi dolusu şarap,
sonra enfes tatlılar,
çerezler taşıyıp durdu
sofraya onun için.

Karnı iyice doyup
yıllanmış şarapla da
dinince susuzluğu,
Düşlerde gezinen adam
doğrulup bu sofradan
yürüdü kapıya doğru.

Fakat kapıda, gösterişli
bir üniforma içinde
dev gibi bir görevli
kibarca durdurdu onu.

“Bu, prensin kendisi olmalı,”
diye düşündü kahramanımız
ve iri yarı adamın karşısında
saygıyla eğildi hafifçene
ve teşekkür etti ona.

O zaman, kapıdaki görevli,
ona şehrin diliyle,
“Efendi, efendi hesap?
Ödemediniz galiba onu!” dedi.

Doğal olarak, anlamadı bu sözü
çölden gelen müşteri
ve karşısında
gittikçe ciddileşen prence (!)
tekrar tekrar ve hararetle
teşekkürlerini bildirdi.

Bunun üzerine, iri yarı görevli,
düşlerde gezincni
şöyle bir tepeden tırnağa süzdü,
kendince durum tespiti yaptı
ve çamurlu ayakkabıları,
eski püskü harmanisiyle
onun bir yabancı
olduğuna hükmetti.

Bu çul partal içindeki adamın,
yediği yemek için
bir kuruş ödemeyeceği
ta başından belliydi.

İri yarı görevli de o zaman,
ellerini birbirine çarparak
başka görevlileri yanına çağırdı.
Onun çağrısı üzerine
dört başka görevli
peyda oldu orada hemen

ve dinledikten sonra
olanları kapıdaki bekçiden,
her koluna bir kişi
girerek yabancının
dışarı yürüdüler
diğer ikisiyle beraber.

Bizim Düşlerde Gezinen'se,
yolda giderken onların arasında,
bakarak adamların
süslü kıyafetlerine,
ve güvenli hallerine,
hoşnutluk içinde,
“Şehrin ileri gelenleri
olmalı, bunlar,”
dedi kendi kendine.

Ve adamlar onu alıp doğruca
yargıcın önüne çıkardılar.

Düşlerde gezinen adam,
taht olarak gördüğü
yüksekçe bir koltukta oturan,
gür ve uzun sakalı,
sırmalı kaftanıyla
peşin bir saygı uyandıran
yaşlıca bir adamın önünde
bulunca kendisini,
hemen bu adamın da
şehrin kralı olduğuna hükmetti
ve kıvanç duydu
çıkarılmış olmaktan
kralın huzuruna.

Yabancı davalıyı
yargıcın huzuruna getirenler,
vakayı anlattılar yargıca.
Yargıç gerçekten işini bilen,
saygı değer biriydi.
Biri davacı taraf için,
biri davalı için,
iki avukat tayin etti hemen.

Söz alan avukatlar
birbiri arkasından
biri davacının şikayetini,
öteki, yabancı adına savunmayı
güzelce ortaya koyuverdiler.

Düşlerde Gezen Adam, yine
bütün bu konuşmaların,
kendisine törensel bir biçimde
hoş geldin demek için yapılan
konuşmalar olduğunu düşündü
ve hem kral sandığı bu yargıca
hem handa prens sandığı
o cüsseli bekçiye karşı
içi şükranla doldu.

Bu sırada dava da
karara bağlanmış oldu:
Düşlerde Gezen'in boynuna
işlediği suçun ne olduğu yazılı
bir levha asılacak
ve çıplak merkep üstünde
bu çulsuz yabancıya
davul zurna cşliğinde
şehrin sokakları,
caddelerini dolaştırılacaktı.

Hemen infaz edildi ceza
ve kahramanımız
çıplak bir merkep üzerinde,
davullu zurnalı, köslü
bir kafilayla birlikte
dolaştırılırken şehirde,
şenliği duyan şehirliler
onu görmeye koşuyor,
bağırıp çağırıyor,
üstüne gülüyorlar,
peşine takılan aylaklar,
çocuk kafileleri
şehri bu andavallıyla
gezip dolaşıyorlardı.

Bütün bunlar olurken,
düşlerde gezinenin
içi coşku ve heyecanla doluyor,
kıvançtan gözleri yaşıyordu.
Çünkü onun düşüncesine göre
boynundaki bu yazı
kralın onay ve onurlandırması,
bu çalgılı geziyse
ona verilen değer
şehre duyurulması içindi.

Kalabalığın içinde bir an,
kendisi gibi çölden gelen bir adam
ilişince bizimkinin gözüne
kalbi ayrı bir sevinçle hopladı
ve kendini tutamadı, bağırdı:

“Hey arkadaş, baksana,
söyler misin, nerdeyiz?
Gönlün hangi şehrindeyiz,
hangi şairin hayaller ülkesinde?
Ve bu cömert,
konuksever insanlar
hangi padişahın kulları?

Öyle soylu bir halk ki, bunlar,
yoksul bir konuk onuruna
saraylarda şenlikler yapıyorlar;
yetmiyor, prensleri
katılıyor şenliğe;
yetmiyor, kralları
çağırıyor huzuruna yoksulu;
ve şeref nişanı astırıyor
boynuna konuğunun.

Sanki gökten inmiş
bir haberciymişsin gibi
açılmış buluyorsun önünde
şehrin bütün gönüllerini.”

Başını yere eğip
dinleyen öteki bedevi
Düşlerde Gezinen’e
hiçbir şey söylemedi,
sadece gülümsedi
ve hafifçe baş salladı.
Sonra kabilemiz
yoluna devam etti.

Düşlerde Gezinen’in
sahra yanığı yüzü
yukarılara kalkmıştı
ve coşkuyla erinçle
parlıyordu gözleri.

Derler ki, çakal da, köstebek de
Aslanla aynı dereden su içermiş.

Derler ki, kartal ve akbaba
aynı leşe gagalarını sokarlaşmış
ve birbirine sataşmadan,
barış içinde
doğururlarmış karınlarını
ölü gövdenin başında.

Ey aşk, ey soylu eliyle,
gökçe eliyle
arzularıma gem vuran,
ve benim açlığımı, susuzluğumu
onura ve ağırbaşlılığa
dönüştüren Tanrı soluğu,
izin verme, ne olur, izin verme,
zayıf benlimi ayartan
içimdeki gücün
ve katılığın, direngenliğin
çkmek yemesine, şarap içmesine.

Bırak açlık çekeyim bunun yerine.
Bırak, susuzluktan kavrulsun yüreğim.
Bırak senin doldurmadığın kadehe,
yahut senin kutsamadığın testiye
elimi uzatmadan önce
çoktan ölüp gitmiş,
toza toprağa karışmış olayım.

Dağların arasında, ormanda, kuytu bir yerde genç ve yalnız bir adamın yaşadığını; bu genç adamın bir zamanlar, iki nehrin ötesinde büyük bir ülkenin kralı olduğunu ve bir gün kendi isteğiyle tacını, tahtını, sevildiği sayıldığı ülkesini bırakıp, bu ıssız, yabanıl yere yerleştiğini söylediler bana.

Ben de, “Bu adamı arayıp bulayım da,” dedim kendi kendime, “kalbinin sırrını kendisinden öğreneyim. Çünkü,” diye düşündüm, “yeryüzündeki krallığından feragat eden bir insanın bu krallıktan daha engin bir gönlü, gönlünde de bu krallıktan daha paha biçilmez bir sırrı olması gerekir, bence.”

Aynı gün bu genç adamın yaşadığı ormana gittim. Ve bir ak servi ağacının altında, elinde bir kaval, yontu gibi oturur buldum onu. Bir kralı selamlar gibi selamladım kendisini. Bana doğru döndü ve kibarca, “Yeşil gölgeler arasında yitik bir benliği mi arıyorsunuz,” dedi, “yoksa kendi alacakaranlığınıza bir dönüş mü, bu?”

“Ben sadece sizi aradımdı,” diye yanıtladım onu, “çünkü,” dedim, “çok istiyordum öğrenmek, sizi bir krallığı bırakarak bu ormana çekip getiren şey neydi.”

“Benim hikayem kısa,” diye cevap verdi; “hava kabarcığının görünmesiyle patlayıp yok olması gibi, bir anda olup bitti. Bir gün sarayda bir pencerenin önünde otururken, sarayın bahçesinde, başmabeyincimle, yabancı bir ülkeden gelen bir elçinin yürüdüğünü gördüm. Bu ikisi oturduğum pencereye yaklaşırken, başmabeyinci, ‘Kral gibiyim ben de,’ diyordu kendi kendine, ‘evet, kral gibiyim ve benim de keskin bir şarap isteği var her an içimde ve

bir de her türlü şans oyunlarına karşı giderilmez bir açlık. Tıpkı kral hazretleri gibi huysuz rüzgârlar esiyor benim de kafamın içinde.’

Sonra mabeyinci ve elçi ağaçların arasında gözden yittiler. Fakat birkaç dakika sonra tekrar bahçede göründüler. Başmabeyinci bu sefer, kendi kendine benim hakkımda konuşuyor ve ‘Kral hazretleri de benim gibi iyi nişancı,’ diyordu, ‘benim gibi de müzikten hoşlanıyor ve günde üç sefer banyo yapıyor.’”

Münzevi kral, biraz sustuktan sonra, “Ve o günün akşamı,” diye ekledi, “üzerimde yalnızca bu giysilerle saraydan ayrıldım. Çünkü artık istemiyordum, benim kusurlarımı, günahlarımı kendileri için birer erdem olarak gören insanlar üzerinde hükümdar olmayı.”

“Bu gerçekten şaşırtıcı bir olay,” dedim, “oluş tarzı da öyle. İnsana inanılmaz geliyor.”

“Yoo dostum,” dedi, “sessizliğimin kapısını çaldınız ve işte böyle ıvır zıvırdan başka bir şey bulamadınız. Çünkü kim bırakmakta güçlük çeker ki, mevsimlerin sürekli şarkı söyleyip dans ettiği bir orman hayatı için, korkularla, kaygılarla, sorumluluklarla dolu bir krallığı. Pek çokları, yalnızlıktan ve bir başınalığın vaat ettiği kendine-dost olma erincinden daha az şeyler için bile krallıklarından vazgeçmeyi başarmıştır. Nice kartallar vardır ki, yerin sırlarını bilen köstebeklerle yaşamak için göğün yüksekliklerinden inerler aşağı. Keza, uzaktan hiç de düş gücünden yoksun görünmeyebilecekleri halde düşler ülkesinin krallığından feragat edenler de vardır. Yine, uzaktan bakanları örtüsüz gerçeği ve peçesiz güzelliği görmekten utandırmadıkları halde, açık gerçekler ve çıplak güzellikler ülkesinin krallığından feragat edenler de vardır. Bu vazgeçişlerin en büyüğü ise, mağrur ve kendini beğenmiş olarak görünmedikleri halde, hüznün ve kederin krallığını bırakan kişinin vazgeçişidir.”

Bunları söyledikten sonra, kavalına dayanarak ayağı kalktı ve “Şimdi büyük şehre dönün,” dedi, “şehrin kapısında oturun ve şehre giren ve çıkan herkesi gözden geçirin. Bunu yaparken de, bir kral olarak doğduğu halde, krallığı olmayanı; bedenlen hükmedildiği halde –kendisi de, tebaası da farkında olmasa da– ruhen hükmedeni; ve hükmeder gözüktüğü halde, gerçekte hükmettiği insanların hükmü altında olanı görmek için iyi bakın gelene geçene.”

Bunları söyledikten sonra bana gülümsedi. O an yüzünde, dudaklarında bin şafak birden sökmüştü sanki. Sonra arkasını dönüp ormanın yüreğine doğru yürüdü.

Ben de şehre döndüm. Şehrin kapısında oturdum, onun dediği gibi gireni çıkanı gözetlemeye başladım. Ve o günden sonra, gölgesi benim üstümden sıyrılıp geçen sayısız kral gördüm; ve üzerinden benim gölgemin sıyrılıp geçtiği pek az tebaa.

ASLANIN KIZI

Dört köle, tahtının üzerinde uyuklayan kraliçeyi yelpazeliyordu. Ve kraliçe yazık ki, horluyordu. Kraliçenin kucağında mırılda-narak tembel tembel köleleri seyreden bir de kedi vardı.

Kölelerden biri, “Uyurken ne kadar çir-kinleşiyor bu yaşlı kadın,” dedi. “Şu çarpıl-mış ağza bi bak. Şeytan yakasından tutmuş da sarsıyormuş gibi soluyor, cadaloz.”

Kedi, bunun üzerine, “Siz köleler,” diye mırıldandı, “sizin bu uyanık halinizle olduğunuzun yarısı kadar bile çirkin değil, kraliçe.”

İkinci köle, “Uyumanın yüzündeki çizgi-leri sileceğini düşünüyor herhalde, derinleş-tireceğine. Kötü bir rüya görüyor olmalı şu an.”

Kedi, “Siz de uyumak, uyumak ve özgürlüğünüzün rüyasını görmek istemez miydiniz?” diye mırıldandı.

Üçüncü köle, “Belki de şu an rüyasında,” dedi, “canına kıydığı insanların toplu halde önünden geçişini görüyordur.”

Kedi, “Ah, evet, elbette, sizin atalarınızın ve torunlarınızın toplu geçişini görüyordur şu an rüyasında.”

Dördüncü köle, “Onun hakkında böyle konuşmak iyi, iyi de,” diye söze karıştı, “yine de bu, onu yelpazelemenin verdiği yorgunluğu azaltmıyor, kuzum.”

Kedi, “Ebediyete kadar yelpaze sallayacaksınız siz köleler; yeryüzünde yaptığınız işe cennette de sürgit devam edeceksiniz hatta,” diye mırıldandı.

O sırada kraliçe uykuda başını salladı ve tacı başından düşüverdi; döşeme boyunca yuvarlandı gitti, gitti, bir köşede, temizliği sonraya bırakılmış oturağa çarptı ve onu devirdi.

Kölelerden biri, “Bu hiç de iyiye alamet değil,” dedi.

Kedi, “Bir kişi için kötüye alamet olan şey, bir başkası için iyiye alamet demektir,” diye mırıldandı.

İkinci köle, “Ya uyanıp da, tacının başından düştüğünü görürse! Kuşkusuz o saat kafalarımızı uçurtur bizim.”

Kedi, “Doğduğunuz günden beri sizin her gün yeniden kafalarınızı uçurtuyor, uçurtuyor, ama sizin bundan haberiniz yok, alıklar,” diye mırıldandı.

Üçüncü köle, “Evet, evet bizim kafalarımızı uçurtur ve Tanrılara kurban olarak adar.”

Kedi, “Evet, çünkü yalnızca zayıflar adanır Tanrılara,” diye mırıldandı.

Dördüncü köle ötekileri eliyle susturdu; tacı yerden kaldırdı ve yaşlı kraliçeyi uyandırmadan, onun başına yerleştirdi, sonra oturmağın icabına bakmaya gitti.

Kedi, “Sadece bir köle kaldırabilir bir tacı düştüğü yerden,” diye mırıldandı.

Bir süre sonra yaşlı kraliçe uykudan uyanıdı, çevresine bakındı ve esnedi. Sonra da, “Sanırım, rüya gördüm,” dedi;

“yaşlı bir meşe ağacının gövdesinde, bir ak-rebin avladığı dört tırtıl gördüm. Ve hiç hoşlanmadım bu rüyadan.”

Hemen sonra yine gözlerini kapadı ve tekrar uykuya daldı. Yine horlamaya başladı. Ve yelpazelemeye devam etti onu dört köle.

“Yelpazeleyin, bakalım, köleler,” diye mırıldandı kedi, “alılık köleler sizi, durmadan yelpazeleyin. Ne âlâ, sizi yakıp tüketecek ateşi de körüklemiş oluyorsunuz, bunu yaparken.”

EJDERHA

Denizin kıyısında
sarp kayaların arasında
yedi mağarayı bekleyen ejderha
şunları söylemek istiyor
ulurken, kurda kuşa:

“Dalgaların sırtına
binip de gelecek benim eşim.
Onun şimşek çakan uluması
korkuyla dolduracak yeri göğü;
burun deliklerinden çıkan alevler
göğü tutuşturacak.

Ayın tutulduğu gece
yapacağız düğünümüzü.
Ve ben güneşin tutulduğu gün,
kılıcıyla kafamı uçuran
bir Aziz George
getireceğim dünyaya.”

İşte bunları uluyor,
ne zaman yolum düşse
denizin kıyısına
orada kayaların arasında
yedi mağarayı
bekleyen ejderha.

ERMİŞ

Gençliğimde, bir defasında, dağın öteki tarafında, sessiz koruda yaşayan yaşlı bir ermiş ziyaret ettim. Biz onunla oturmuş, erdemin doğası üzerinde konuşurken, bir haydut, yamacı tırmanarak yorgun argın yanımıza geldi. Ermişin önünde diz çöküp eğildi ve

“Ey ermiş,” dedi, “kurtulmak, rahatlamak istiyorum! Günahlarımın yükü taşınmaz ağırlıkta.”

Ermiş, “Benim günahlarım da öyle,” dedi, “taşıyamayacağım kadar ağır benim sırtımda.”

Haydut, “Fakat ben bir hırsızım, bir çapulcu,” dedi.

Ermiş, “Ben de öyleyim, hırsız ve vurguncu,” diye cevap verdi.

Haydut, “Fakat ben aynı zamanda bir katilim,” dedi, “kurbanlarımın feryatları gitmiyor kulağımdan”

Ermiş, “Ben de öyleyim,” diye cevap verdi, “ben de katilim ve kurbanlarımın feryatları çıkmıyor kulağımdan.”

Haydut, bu sefer, “Ama benim işlediğim, ooh, daha bir sürü suç türü var,” dedi.

Ermiş, “Benim de öyle,” diye cevapladı, “benim de işlediğim sayısız suç var.”

Bunun üzerine haydut ayağa kalktı, ermiş süzdü; gözlerinde tuhaf bir ışık vardı. Ve giderken, dağın yamacından hopluya zıplaya aşağı indi.

Ermişe döndüm ve “Kendinizi niçin işlemediğiniz günahlarla suçlayıp durdunuz?” diye sordum. “Kendiniz de görmüyor musunuz ki, bu giden adam artık sizin sözlerinize hiç inanmayacak?”

Ermiş, alçak sesle, “Onun artık bana inanmayacağı doğru,” dedi, “fakat yine de, buraya gelirken neyi bulmak istiyorsa onu buldu burada. Rahatlamak istiyordu ve rahatladı,” diye cevap verdi bana.

Aynı anda, uzaktan haydudun tutturduğu şarkıyı işittik. Onun şarkısının yankısıyla vadi o an şenlikle doluvermişti.

ZENGİN VE GÜÇLÜ

Uzun yolculuklarımdan birinde
bir adada,
insan başlı demir pençeli
bir canavar gördüm.
Bu canavar toprak yiyor,
denizin suyunu içiyordu sürekli.
Uzun uzun izledikten sonra onu,
yaklaştım ve
“Bu yemenin, içmenin
bir sonu yok mu?” dedim ona,
“karnın hiç doymaz mı,
ve susuzluğun
hiç dinmez mi senin?”

Bu canavar bana,
“Yoo, hiç de öyle değil,
pekâlâ doyuyorum,
pekâlâ kanıyorum, azizim,”
diye kaygıyla cevap verdi.

“Fakat karnımı doyuracak toprağı,
susuzluğumu giderecek suyu
bulur muyum,
bulamaz mıyım yarın,
bundan korkuyorum
ve bulmuşken bolluğı,
yemeye, içmeye böyle
devam edeyim diyorum, bari.”

BÜYÜK BENLİK

Yaşanmış bir olay, bu. Başına taç giydirilip kral yapıldıktan sonra, Babil kralı Nufsibal, üç münzevi büyücü-rahibin, kendisi için dağda hazırladıkları uzlet ve riyazet hücrelerine çekildi. Başından tacını, sırtından kral kافتanını çıkardı ve hücrenin ortasında, eriştiği konumu düşünerek dikilip durdu bir süre: Babil'in bütün gücünü, zenginliğini elinde tutan büyük hükümdardı o.

Birden bir şey hissetti ve arkasına dönüp baktı; annesinin ona hediye ettiği gümüş çerçeveli aynanın içinden çıplak bir adamın çıktığını gördü.

Dehşet içinde kalan kral,
“Ne istiyorsun?” diye bağırdı ona.

“Hiç bir şey istemiyorum,” dedi çıplak adam, “sadece şunu öğrenmek istiyorum senden: niçin kral yaptılar seni?”

“Kral yaptılar beni, çünkü ülkenin en soylu adamı benim,” diye cevap verdi.

Çıplak adam, “Yeterince soylu biri olsaydın eğer,” dedi, “kral olmayı kabul etmezdin, bence.”

Kral, “Kral yaptılar beni, çünkü ülkenin en güçlü adamı benim,” diye pekiştirmek istedi tezini.

Çıplak adam, “Yeterince güçlü biri olsaydın eğer,” dedi, “kral olmayı kabul etmezdin, bence.”

Kral, bu sefer de, “Kral yaptılar beni, çünkü ülkenin en bilge adamı benim,” diye savundu kendini.

Çıplak adam, “Yeterince bilge biri olsaydın eğer,” dedi, “kral olmayı kabul etmezdin, bence.”

Bunun üzerine kral, kendini yere attı ve acı acı ağlamaya başladı.

Çıplak adam dizlerinin üzerine kapanıp ağlayan krala baktı, baktı ve tacı yerden kaldırıp sevgi ve şefkatle kralın, yere kapanmış başına yerleştirdi.

Sonra da krala yine sevgiyle gülümseyerek, yürüyüp aynanın içine girdi.

Kral da doğruldu, aynanın karşısına geçti ve kendisine baktı. Ve orada çıplak benliğini değil, taçlandırılmış olanını gördü.

Bir keresinde, bir koyunla
bir kuzunun otladığı bir çayırda,
yükseklerde bir kartal çemberler çiziyor
ve iştahla aşağıdaki kuzuyu süzüyordu.
Bu kartal tam aşağı pike yapıp
kurbanını pençelerine alacağı sırada,
bir başka kartal aynı niyetle
koyunun ve yavrusunun üstünde
havada peyda oldu.

Derken bu iki rakip avcı
amansız bir kavgaya tutuştular
ve ürkünç çığlıklarla
doldurdular gökyüzünü.

Koyun yukarı baktı
ve gördükleri karşısında çok şaşırdı.
Dönüp kuzusuna:

“Bu iki soylu kuşun böyle
birbirleriyle boğuşması
ne kadar tuhaf, çocuğum,” dedi;
“Koskoca gök ikisine de dar geliyor,
yetmiyor sanki.

Dua et, yavrucağım,
‘Tanrı’ya yürekten dua et de,
akıl kemal versin, barış lütfetsin
senin bu kanatlı kardeşlerine.”

Ve kuzucuk başladı,
ta yüreğinin derinlerinden
kartal kardeşleri için
dua etmeye.

KINAYICILAR

Gece çöktüğü anlarda atının sırtında denize doğru yol tepen bir adam, yol üzerinde bir hana vardı. Atından indi ve denize doğru yol tepen bütün atlılar gibi, insana ve geceye güvenerek, atını kapının yakınında bir ağaca bağlayıp handan içeri girdi.

Gece yarısı, handaki herkes derin uykundayken bir at hırsızı geldi ve bu yolcunun atını çözüp götürdü.

Sabahleyin yolcu kalktı ve atının çalınmış olduğunu gördü. Ve atı için yüreği yandı.

O sırada handan öteki yolcular çıkıp geldiler, adamcağızın çevresini sardılar ve konuşmaya başladılar.

Biri, “Ne büyük bir ahmaklık,” dedi, “atını ahırın dışında bir yere bağlamış olman.”

Bir başkası, “Atı köstek vurmadan bırakmak, dedi, daha büyük bir ahmaklık bence.”

Bir başkası, “Bence en büyük ahmaklık, deniz kıyısında at sırtında yolculuk yapmak.” dedi.

Bir başkası ise, “Yalnızca tembeller ve ağır kanlılar at sahibi olurlar.” dedi.

Atın sahibi bütün bu söylenenler karşısında şaşırıp kaldı. Ve sonunda dayanamadı, bağırdı, “Arkadaşlar, atım çalındı diye, bakıyorum da, hatalarımı, ihmallerimi sıralayarak bu işte beni suçlu çıkarmak için birbirinizle yarışıyorsunuz. Peki ama, Tanrı hakkı için biriniz söylesin, hırsızın hiç mi suçu yok.”

ŞAİRLER

Dört şair, üzerinde bir testi şarabın bulunduğu tahta masanın çevresinde oturuyorlardı.

İçlerinden biri, “Bakın dostlarım,” dedi, “sarhoşken açılan üçüncü gözümle ben, bu şarabın rayihasının, büyüleyici bir ormanda bir kuş sürüsü gibi havada valsler yaptığını görüyorum.”

İkinci şair, “Ben de,” dedi, “ruhumun kulağıyla, senin o kuş sürüsünün havada tuttuğu şarkıyı net olarak işitiyorum işte. Ve bu ezgi, beyaz bir gülün bir anıyı taç yaprakları arasında tutsak etmesi gibi kalbimi kuşatıyor.”

Üçüncü şair gözlerini kapadı, kollarını göğse doğru uzattı ve “Onlara elimle dokunuyorum ben de,” dedi. “Kanatlarını hissediyorum onların, tıpkı uyuyan bir perinin parmaklarımı yalayan soluğu gibi.”

Bunun üzerine dördüncü şair, ayağa kalktı, şarap testisini kapıp yukarı kaldırarak, “Yazık, dostlarım, çok yazık! Görme duyum da, işitme duyum da, dokunma duyumda bulanık benim. Ne şarabın kokusunu görebiliyorum, bu koku kuş sürüsü halinde uçuşurken havada, ne o sürünün şakıdığı ezgiyi işitebiliyorum, ne de uçan kuşların çırpınan kanatlarını hissedebiliyorum parmak uçlarımda. Hissedebildiğim, tadabildiğim tek şey bu şarabın kendisi, hepsi o kadar. Bunun içindir ki, şimdi içmem gerekiyor onu; içmeliyim ki, duyarlığımı sizinki gibi keskinleştirsin, kanatlandırsın ve beni yerden alıp, sizin gibi, yücelere, bulutların üzerine çıkarsın.”

Bunu söyledikten sonra testiye dudaklarına dayadı ve dibine kadar içti şarabı.

Diğer üç şairin ağızları açık kaldı, bu oyun karşısında. Şaşkın şaşkın bakakaldılar arkadaşlarına. Hem bir susuzluk, hem de hiç lirik olmayan bir nefret okunuyordu üçünün de bakışlarında.

RÜZGÂR GÜLÜ

Rüzgâr gülü, rüzgâra,
“Ne kadar sıkıcı, usandırıcı
ve ne kadar tekdüzesin böyle,
ne kadar basma kalıp!” dedi.
“Yüzümden başka yöne
esemiyorsun sanki.

ve bozuyorsun benim
Tanrı vergisi dengemi,
kararlılığımı.”

Rüzgâr tek sözcükle olsun
cevap vermedi,
gülüp geçti buna sadece.

ARADUS KRALI

Bir keresinde, Aradus şehrinin yaşlıları, kralın huzuruna çıktılar ve krala şarabı ve bütün sarhoşluk veren içecekleri yasaklayan bir karar çıkarması için dil döktüler.

Kral onlara arkasını dönüp gitti ve giderken de kahkahalarla güldü.

Şehrin yaşlıları hayal kırıklığı içinde huzurdan ayrıldılar.

Sarayın kapısında başmabeyinciyle karşılaştılar. Başmabeyinci onlardaki bu sıkıntılı hali gördü ve sebebini de anladı.

“Zavallı dostlarım benim!” dedi. “Kralın sarhoş zamanını kollasaydınız ya, ancak o zaman istediğinizi koparabilirdiniz ondan.”

YÜREĞİMİN EN DERİN YERİNDEN

Yüreğimin en kuytu yerinden
bir kuş kalktı ve yükseldi
göğün dibine doğru.
Yükseldikçe büyüdü,
yükseldikçe genişledi kanatları.

Önce kırlangıç gibiydi,
sonra tarlakuşu,
sonra kartal kadar oldu;
sonra bir bahar bulutu...
ve durmadı büyüdü, büyüdü
yıldızlı gökleri doldurdu.

Yüreğimden bir kuş havalandı
Ve bu kuş uçtukça büyüdü,
uçtukça büyüdü, ama
yine de çıkmadı –benim
yüreğimin göğünden dışarı.

Ey imanım benim,
evcilleşmemiş bilgim,
nasıl uçup da varayım
yanına senin
ve görebileyim sende,
insanın göğce çizilmiş
en büyük benliğini?

Nasıl sise çevireyim
içimdeki denizi
ve seninle birlikte devineyim
hiçbir ölçüye sığmayan,
yüreğce sığmayan gökte?

Tapınakta mahpus kalan biri,
nasıl görebilir,
tapınak kubbesinin dışardan
altınla kaplı olduğunu?

Bir meyvenin yüreğci
kendini nasıl parolasın ki,
meyveye kabuk olsun
ve korusun onu?

Ey imanım benim,
ardında zincirlenmişim
bu gümüş parmaklıkların,
abanoz kapıların. Bu yüzden
seninle kanatlanamıyor,
seninle uçamıyorum.

Yine de benim yüreğimden
havalanıyorsun göğce.
Ve seni orada yükseklerde tutan
yine benim yüreğim.
Bununla yetinmesini
ben de öğreneceğim bir gün.

Kraliçe İshana, doğum yatağında, sancılar içindeydi. Kral ve sarayın ileri gelenleri, büyük Kanatlı Boğalar salonunda sıkıntılı, adeta soluksuz bir bekleyiş içindeydiler.

Akşamüzeri aniden bir haberci geldi, kralın önünde yere eğildi ve “Kral hazretlerine, pek hoşnut olacakları bir müjdeyle geldim, efendim,” diye soluk soluğa söze girdi. “Kral hazretlerine, kral hazretlerinin ülkesine ve kölelerine gerçek bir müjde: Efendimizin hayat boyu düşmanı olan, Betrun Kralı zalim Mihrap öldü.”

Kral ve krallığın yüksek görevlileri bu haber üzerine ayağı fırladılar ve sevinç çığlıkları attılar. Çünkü bu güçlü Mihrap, biraz daha yaşasaydı, mutlaka İshana’yı işgal edecek, ülkenin halkını da köleleştirecekti.

Tam o an, Kanatlı Boğalar salonuna saray hekimi ve arkasından da kraliyet ebeleri girdiler. Hekim kralın önünde eğildi ve “Kral hazretlerinin ruhaniyeti sonsuza kadar yaşayacak ve sayısız kuşaklar boyunca İshana halkına hükmedecek.” dedi. “Çünkü, ey Yüce Kral, biraz önce, size veliaht olacak bir prens, nur topu gibi bir oğul dünyaya geldi.”

Bu haber, kralın ruhunu gerçekten sevinçten sarhoşa çevirdi. Aynı gün hem büyük düşmanından kurtulmuş, hem de kraliyet zincirine beklenen halka eklenmişti.

O dönemde İshana şehrinde bir kâhin yaşıyordu. Bu kâhin, genç ve ruhen cesur bir adamdı. Kral, hemen o gece bu kâhinin huzura getirilmesini emretti. Genç kâhin huzura girince, Kral, “Şimdi kâhinliğini göster ve bugün dünyaya gelen oğlumun geleceğinin nasıl olacağını söyle bana,” dedi.

Genç kâhin duraksamadan söze girdi, “İyi kulak ver sözüme, ey Kral,” dedi, “kulak ver ki, bugün dünyaya gelen oğlunun geleceğini haber vereyim sana. Düşmanın ruhu, dün akşam ölen Kral Mihrab’ın ruhu yani, kendine girecek yeni bir beden bulmak için, rüzgârın sırtında sadece bir gün oyalandı ve gireceği bedeni sonunda buldu. Bu yeni beden de, senin bu akşam dünyaya gelen oğlundan başkası değil.”

Bunu duyan kral kendini büyük bir öfkeye kaptırdı ve kılıcını kınından sıyırdığı gibi, onunla genç kâhinin boynunu hemen oracıkta uçurmaktan çekinmedi.

O günden bu yana, İshana’nın bilge kişileri alçak sesle birbirlerine sık sık şu sözü söyler oldular: “İshana’nın başında bu kral bulunduğu sürece, ülkenin, bir zorba tarafından, halkını kendi tebaası olarak gören bir düşman tarafından yönetildiğini herkes biliyor artık; eskiden bunu söyleyenlere kâhin diyorlarmış.”

Dört kurbağa, kıyı boyunca nehrin sularında yüzen bir kütüğün üstüne tünemişlerdi. Kütük aniden çevrime girdi ve döne savrula akıntıya kapıldı. Kurbağalar da, kütükle beraber kendilerini nehrin ortasında buldular ve bundan hoşlandılar. Çünkü daha önce hiç böyle suyun göbeğinde yüzdükleri olmamıştı.

Kurbağalardan biri, “Gerçekten harika bir ağaç kütüğüymüş bu,” dedi, “canlıymış gibi hareket ediyor. Böyle bir kütük daha önce hiç görülmemiştir, bence.”

İkinci kurbağa, “Yo, dostum,” dedi, “yanıyorsun, bu kütük de diğerleri gibi bir kütük işte; hoş kendiliğinden hareket ediyor değil.

Denize doğru yol alırken, bizi de, bu ağaç kütüğünü de sularıyla sürükleyen, nehrin kendisi.”

Üçüncü kurbağa, “Hareket eden ne nehir, ne de ağaç kütüğü,” dedi. “Hareket bizim düşüncelerimizde. Çünkü düşünce olmadan hiçbir şey hareket etmez.”

Ve bu sözlerden sonra, üç kurbağa, gerçekte neyin hareket ettiği konusunda hararetli bir tartışmaya girdiler. Tartışma bayağı uzayıp gittiği halde, sonunda ortak bir sonuca da varamadılar.

Ama bir süre sonra yoruldular ve içlerinden birinin aklına, o ana kadar konuşulanları dikkatle izleyen, fakat sessizliğini hiç bozmayan dördüncü kurbağaya fikrini sormak geldi.

Dördüncü kurbağa, “Her birinizin söylediği de doğru ve hiç biriniz haksız değilsiniz,” dedi. “Evet, hem ağaç kütüğü hareket ediyor şu an, hem akan su, hem de bizim düşüncelerimiz.”

Bu söz her üç kurbağayı da öfkeliendirdi. Çünkü onlardan hiçbiri, ne kendi fikrinin

doğrunun tamamını yansıtmadığını, ne de diğer ikisinin de büsbütün haksız olmadıklarını kabule yanaşmaya niyetliydi.

Ve o zaman tuhaf bir şey oldu. Aralarında söz birliği yapamayan bu üç kavgacı kurbağa, pekâlâ güç birliği yaptılar ve dördüncü kurbağayı tuttukları gibi nehre attılar.

“KAR BEYAZI BİR KÂĞIT PARÇASI SÖYLEDİ BUNLARI”

Kar beyazı bir kâğıt parçası
söyledi bunları,
“Tertemiz ve saf yaratıldım ben.
Ve sonsuza kadar da
tertemiz ve saf kalacağım.

Tutuşup yanmayı yeğlerim
ve bembeyaz küle dönüşmeyi,
bana karanlığın dokunmasına
ya da kirli işlerine giderken, bağrıma
ayak izlerini bırakmasına.”

Mürekkep şişesi
kâğıdın bu söylediklerini işitti
ve kapkaranlık kalbiyle
için için güldü,

fakat ona yaklařmaya
cesaret edemedi.
Renk renk kalemler de
kâğıdın sözlerini işittiler
ve uzak durdular ondan.

Böylece, bu kar beyazı
kibirli kâğıt parçası
saf, temiz ve bakire kaldı
sonsuz a kadar,
saf, temiz, bakire,
bembeyaz ve bomboş.

Yılan tarlakuşuna, “Sen yükseklerde uçuyorsun,” dedi, “uçuyorsun ama, yerin altındaki mağaraları ve mahzenleri hiç ziyaret etmiyorsun. Oysa asıl hayat, hatta hayatın özü, karnında hazineler taşıyarak, mutlak bir sessizlik içinde, oralarda akıyor, oralarda.”

“Ah evet,” diye karşılık verdi tarlakuşu da yılan, “evet, çok şey biliyorsun sen, hatta her şeyi herkesten iyi biliyorsun, ama, ne yazık, ne yazık ki işte, uçamıyorsun.”

Yılan tarlakuşunun söylediklerini hiç işitemiş gibi, “Ne derinlerdeki sırları görebiliyorsun sen,” diye devam etti, “ne de saklı krallığın hazinelerine girebiliyorsun. Ben mesela, daha dün yakutlarla dolu bir mağarada

kıvrılıp yattım. Olgun bir narın göbeğindeymişim gibi... Ve yumuşak bir ışıık gül rengine boyadı çevremi. O an düşündüm ve ‘benden başka görebilen var mıdır bu harikaları?’ diye sordum kendi kendime.”

Tarlakuşu, bunun üzerine, “Hayır,” dedi, “hayır, senden başka bunu yapabilen sanmıyorum olsun. Kendi kıvrımlarının, kendi halkalarının kristal görüntüleri arasında hayallere dalıp uyuyabilen senden başka bir yaratık, bir sürüngen sanmıyorum olsun. Hatta eminim, ancak ve ancak sen yapabiliyorsun bunu. Ah, fakat ne yazık, ne yazık ki, yapamadığın bir şey var senin de: Uçamıyorsun, kuzum, uçamıyorsun.”

Yılan, “Sözgelimi, kökleri yerin ta merkezine kadar inen bir bitki biliyorum ki,” diye devam etti, “bu bitkinin köklerinden yiyen biri, meleklerden daha hafif ve sevimli oluyor.”

Tarlakuşu, “Biliyorum, dedi, biliyorum senden başka kimse keşfedemez yerin bu anlattığın büyüleyici zenginliklerini; fakat ne yazık ne yazık ki işte, bunları bilsen de, görsen de, uçamıyorsun, uçamıyorsun.”

Yılan, “Yine benim bildiğim bir dağın altında pembe bir yer altı akıntısı var ki,” diye devam etti, “onun suyundan içen Tanrılar gibi ölümsüz oluyor. Ama işte, ne kuşlardan, ne de öteki yaratıklardan bu pembe ırmağı keşfeden olmadı henüz.”

Tarlakuşu, “Ah, demek, istesen o ırmağın suyundan içip, Tanrılar gibi ölümsüz olabilirsin sen. İnanılır gibi değil, ne güzel, ne güzel! Fakat işte ne yazık, ne yazık ki, bunları bilsen de, bunları yapabilsen de, yapamadığın şeyler var senin de: Uçamıyorsun, kuzum, uçamıyorsun, şarkı da söyleyemiyorsun.”

Yılan, “Sonra, ben toprağın altında gömülü kalmış bir tapınak biliyorum,” diye ekledi. “Ayda bir sefer ziyaret ederim o tapınağı. Bu tapınak, unutulmuş dev cüsseli bir insanlar kuşağı tarafından inşa edilmiş ve duvarlarına zamanın ve mekânın bütün sırları şifreli yazılarla yazılmış. O yazıları okuyan kimse, var olan her şey hakkında bilinmeyen ne varsa öğrenebilir.”

Tarlakuşu, “Gerçekten, ama gerçekten inanıyorum,” dedi, “senin bu kıvrılabilen ve su gibi akabilen bedeninde, zaman ve mekân hakkında elde edilebilecek bütün bilgileri kuşatmak istediğini ve bunu, başarmış olmayı bile gölgede bırakan bir hayal gücüyle bunları tasarlayabildiğini, sonra etkili bir dille de anlatabildiğini kesinlikle görüyorum, inanıyorum; fakat ne yazık, ne yazık ki işte, yapmadığın şeyler var senin de, azizim: Mesela uçamıyorsun, değil mi; uçamıyorsun ve şarkı da söyleyemiyorsun.”

Bunun üzerine, yılan artık dayanamadı, öfke ve nefretle toparlandı ve “Boş kafalı sokak şarkıcısı seni!” diye tıslayarak yuvasından içeri aktı.

Tarlakuşu ise, “Ne yazık, ne yazık ki, uçamıyorsun, şarkı da söyleyemiyorsun. Bildiğim çok az şeyden biri bu, ama ötekiler gibi bu da kesinlikle doğru,” diye bir şarkı tutturarak uçup gitti.

Bir zamanlar bir adam kendi arazisinde, toprağın altından çok güzel bir mermer heykel çıkardı. Heykeli, dürüstlüğüyle tanınan ve sanat değeri olan her şeye gerçek değerini verdiği inanan bir koleksiyoncuya götürdü ve onu satın alıp almayacağını sordu. Koleksiyoncu da heykeli, beklendiği gibi, iyi bir para ödeyerek satın aldı.

Heykeli bulan adam evine giderken yolda, “Ne çok işime yarayacak bu para benim!” dedi kendi kendine. “Bir insan nasıl bu kadar parayı gözünü kırpmadan ödeyebilir, binlerce yıldır toprağın altında uyuyan, eski oyuk, kırık bir taşa?”

Koleksiyoncuya gelince, o da satın aldığı heykele bakıp, bakıp, kendi kendine, “Ne güzellik ama! Ne sanat!” dedi. “İnsan ruhunun harika rüyalarından biri, bu! Ve binlerce

yıl toprağın altında tatlı bir uykuda kaldığı halde güzelliğinden hiçbir şey kaybetmemiş. Bir insan, para için, o ruhsuz ve ölü şey için, bu kadar güzel bir heykeli nasıl elinden çıkarabilir, anlamıyorum?”

BAŞKA DENİZLER

Bir balık diğetine,
“Bu bizim yaşadığımız denizin üstünde,
içinde başka yaratıkların yüzdüğü,
bizim burada yaşadığımız gibi yaşadığı,
yediğı, içtiğı, seviştiğı
bir başka deniz var,” dedi.

Öteki balık,
“Bu tamamen hayal ürünü!”
diye karşılık verdi ona,
“Tamamen hayal ürünü, bence!
Çünkü hepimizin bildiğı
değişmez gerçek şu ki,

bizim denizimizi terk eden
herhangi bir balık,
bu var oluş ortamından
bir kulaç olsun uzaklaşsa
ve uzakta kalmayı sürdürmeye kalksa
fazla yaşayamaz, ölür.

Peki, bizim üstümüzde
başka bir denizin bulunduğunu
ve o denizde başka bir hayatın,
başka yaratıkların var olduğunu
gösteren bir kanıt var mı
elinde, senin?”

Birinci balık,
“Hiç rüya görmüyor musun,
hiç hayal kurmuyor musun sen?”
diye cevap verdi,
“hiç rüya görmüyorsan,
hiç hayal kurmuyorsan,
nasıl emin olabiliyorsun, peki
içindekilerle beraber bu denizin de
var olduğundan?”

PIŞMANLIK

Aysız bir gecede, bir adam,
komşusunun bahçesine girdi
ve orada bulabildiği
en büyük karpuzu çalarak
evine getirdi.

Karpuzu kesince –onun
olgunlaşmamış olduğunu gördü.
İşe bakın ki siz, o an
adamin vicdanı ayaklandı
ve pişmanlık içinde
kıvrandırdı onu;

şeytana uyup çaldığı karpuz,
olgun bir karpuz olsaydı
aynı pişmanlığı
duyup duymayacağı
kuşku götürse de
daha gerçek kıvranımlar için
bir vicdan provasası olarak bile,
bence, bu iyi, bence bu da iyi.

ÖLEN ADAM VE AKBABA

Bekle biraz daha, bekle, sabırsız dostum,
Çok sürmeyecek, çok sürmeyecek
Bu hurda harap şeyi
Teslim edeceğim sana;
Bu, fazla uzun süren
Ve bu çalkantılı can çekişmeyle
Sabrını zorlayan şeyi
Teslim edeceğim sana.
Senin açık ve dürüst açlığın
Yazık ki, yoktur bende;
Bekle biraz daha, bekle
Çünkü bu zincir
İnsan soluğundan da yapılmış olsa
Öyle kolay kırılmıyor.
Ve ölme isteği,
En güçlü şeylerden daha güçlü de olsa,
Bana en zayıf şeylerden
Daha zayıf görünen
Yaşama güdüsü önünde
Nedense, duraksıyor.

Bağışla beni, bağışla, dostum,
Biliyorum, fazla oyalandım,
Hatıralar tutuyor çünkü,
Uzak günlerin geçidi,
Gözümde birden canlanan
Bir rüya için
Harcanmış gençliğe dair
Hazin bir sahne,
Gözlerimi kapamamı
İstemeyen bir yüz,
Kulaklarımda çınlayan bir ses,
Ve elime dokunan bir el...

Bağışla beni, bağışla,
Bu kadar beklettiğim için seni.
Az kaldı, az, bitiyor şimdi
Ve sönüyor her şey:
Yüz, ses, el
Ve onları bir araya getiren sis.
Düğüm çözülüyor.
Bağlantı kopacak birazdan.
Ve hayat denen,
Bu yenilmeyen, içilmeyen şey
Geri çekiliyor işte.

Yaklaş şimdi, yaklaş, karnı aç arkadaşım;
Sofra neredeyse hazır;
Ücret tutumluca, yeterince az
Ama sevgiyle veriliyor.
Gel ve gaganla didikle burayı,
Şu sol tarafımı.

Ve koparıp al, kafesinden,
Artık kanatlarını çırpamayan
Bu küçük, bu küskün kuşu.
Seninle yükselmesini istiyorum onun,
Seninle, göğce.
Gel, dostum, gel,
Bu gece ev sahibi benim,
Sen de benim sevgili misafirim.

YANLIZLIĞIMIN ÖTESİ

Yalnızlığımın ötesinde bir başka yalnızlık var ki, onun içinde barınan özne için benim bir başınalığım kalabalık bir pazar yeri ve benim sessizliğim bir sesler karmaşası.

‘*Yalnızlığın üstünde, ötesinde olan*’ın peşine düşmek için, daha çok gencim ben ve çok huzursuz. Ötelerdeki o vadiden gelen sesler hep kulağımda çınlıyor, ama onun gölgeleri yolumu kesiyor, gidemiyorum.

Bu tepelerin ardında büyüleyici bir koru var ve orada yaşayan kişi için benim sükûnetim bir kasırgadan, büyüm de gözbağcılıktan öteye geçemiyor.

Kutsal koruyu arayıp bulmak için çok gencim daha ve çok gürültülüyüm. Kan tadı

yapışıp kalmış ağzımda ve atalarımın bana kalan yay ve oklar elimden düşmüyor hâlâ. Bu yüzden gidemiyorum oraya.

Bu, çok şeyler yüklü benliğimin ötesinde özgür benliğim yaşıyor, benim. Ve bu benliğim için benim rüyalarım alacakaranlıkta sürdürülen bir savaştan ibaret; arzularımsa onun için kemik takırtılarını andırıyor.

Özgür bir benlik olmak için daha çok gencim ve çok aşağılanmış.

Ve görev üstüne görev yüklenmeye hevesli işgüzar benliğimi ortadan kaldırmadıkça yahut bütün insanlar özgür olmadıkça nasıl kendi kendimin özgür benliği olabilirim ki?

Köklerim toprağın altında çürüyüp gitmedikçe, yapraklarım nasıl şarkı söyleyerek uçuşabilir rüzgârda?

Benim yeni tüylenmiş yavrularım, kendi gagamla onlar için yaptığım yuvadan kanatlanıp uçmasını öğrenmedikçe, içimdeki kartal nasıl güneşe doğru süzülebilir?

SON NÖBET, SON ŞARKI

Gecenin ta dibinde,
tan vaktinin ilk soluğu
rüzgârın kanadına ulaştığı zaman,
kendini henüz işitilmemiş sesin
yankısı olarak isimlendiren Öncü
yatak odasından ayrıldı,
evinin terasına çıktı

ve orada uzun süre dikilip
aşağıda uyuklayan şehri seyretti.
Sonra başını yukarı kaldırdı
ve sanki bütün uyuyan bedenlerin
uykuda dolaşan ruhları
onun çevresinde toplanmış gibi,
konuşmaya başladı:

“Dostlarım, komşularım
ve her gün kapımın önünden geçen
insanlar, melekler, şeytanlar,
sizinle, siz uyurken
konuşmak istiyorum.

Uyanacağınız saate
ve seslerle dolu kulaklarınızın
sağır olmasına hiç mi hiç aldırmadan,
düşlerinizin vadisinde çıplak
ve zorlanmadan
yürümek istiyorum.

Ne kadar uzun zamandan beri
ve ne kadar çok seviyorum sizi.

Her birinizi tek tek,
biriniz hepinizmiş gibi, seviyorum.
Ve kalbimin baharında
sizin bahçelerinizde şarkı söyledim;
kalbimin yazında
harman yerlerinizde nöbet tuttum.

Evet, hepinizi sevdim,
dev olanlarınızı da,
cüce olanlarınızı da;
ipek tenlilerinizi de,
cüzamlılarınızı da;
karanlıkta el yordamıyla
dolaşanınızı da,
günlerini dağ bayır dans ederek
geçirenlerinizi de.

Ey güçlü olan, seni de sevdim,
atının demir toynaklarının
tenimde bıraktığı izler
henüz silinmediği halde.

Ve sen ey zayıf olan,
seni de, kuşkusuz,
beni düş kırıklığına uğrattığın,
inancımı yıktığın
ve sabrımı tükettiğin halde.

Ve sen zengin olan,
seni de sevdim, evet,
bal diye sunduğun şey
ağzımda zehir tadı bıraksa da.

Seni de, ey yoksul,
boş elle sana gelmenin utancını
yaşatsan da bana.

Seni de sevdim, seni de,
ey ödünç bir kaval
ve kör parmaklarıyla
özgün ezgiler çıkarmaya çalışan şair;
seni de, o kavrık ve kekeme
kendini beğenmişliğinin
ve onunla sakladığın
küskünlüğün içinde.

Ve seni de sevdim, bilim adamı,
sen yoksullara ayrılan
mezarlıklardan
çürümüş kefenler,
çürümüş hikayeler toplayan
hafiye, evet, seni de.

Ve ey rahip, sen ey
dünün sessizliğinde oturup
benim yarınki kaderimi sorgulayan,
seni de sevmiştim.

Ve seni, ey, kendi arzularından,
kendi tutkularından
yonttuđu Tanrılara
tapınan adam,
seni de sevdim elbet.

Sonra, seni de, evet, seni de,
ey kadehi ağzına kadar
dolu olduğu halde
insanı susatan
ve susuz bırakan kadın,
delice bir anlayış içinde
seni de sevmiştim, evet.

Ve sen, huzursuz gecelerin,
ıssız gecelerin kadını,
seni de sevdimdi,
acılar, acımlar içinde.

Seni de sevdim,
'Hayatın söyleyecek çok sözü var'
diyen, konuşmaya düşkün kişi;
seni de sevdim,
ey dilsiz, sessiz kişi,

kendi kendime,
'benim sözcüklerle
duymaya can attığım şeyi,
o, sessizlikle söylemiyor mu?' diye
fısıldayarak, sevdim seni de.

Ve seni de, yargıç,
seni de eleştirmen; sen ki,
beni çarmıhta gördüğün zaman,
'Nasıl da ritmik boşalıyor kanı!'
demiştin,
'kanının beyaz teni üzerinde
yarattığı biçim
gerçekten görülmeye değer!'
demiştin.

Evet, evet, hepinizi sevdimdi,
genç yaşlı, hepinizi.
Rüzgârımla hışırdayan sazları da,
meşe ağaçlarını da.

Fakat yazık, yazık ki,
benim kalbimin doluluğuydu
sizi benden uzaklaştıran.

Sizler kadehten içmek istiyordunuz,
taşkınlar yapan bir ırmaktan değil.
Sizler, aşkın baygın sayıklamalarını
işitmek istiyordunuz,
feryatlarını değil.
Ve aşkın çığlık çığlığa
bağırdığını görünce,
kulaklarınıza pamuk
tıkamak istediniz.

Sizin hepinizi birden sevdiğim için,
'yufka yürekli,' dediniz benim için,
've yolda bıraktığı izler de pek silik.
Yoksul birinin aşkı,
yoksun birinin aşkı, bu,' dediniz,

'kralların sofrasına
oturduğu zaman bile
gözü kırıntılarda olan birinin aşkı.
Evet, evet zayıf birinin,
güçsüz birinin aşkı, bu.
Çünkü güçlü yalnızca
güçlüyü sever,
her yerde, her çağda
yasa bu.' dediniz

Ve sizleri çok fazla sevdiğim için,
'Kör bir insanın sevgisi, bu,' dediniz,
'sevdiği kişinin ne güzelliğini,
ne çirkinliğini bilmeyen birinin sevgisi.

Tat alma duyusu olmayan
birinin aşkı,' dediniz,
'sirkeyi de şarap niyetine içen birinin.
Ve görgüsüz, çığırından çıkmış
birinin aşkı, bu,' dediniz,
'çünkü bu kadar sevgiyi duymak için,
anamız, babamız, bacımız,
kardeşimiz diyemeyeceğimiz kadar
yabancı bize.'

Daha fazlasını da söylediniz.
Çünkü Pazar yerinde sık sık
parmağınızla beni göstererek
alaycı bir tavırla,
'Bakın, bakın, yaş tanımayan,
mevsim tanımayan geçiyor,' dediniz.

'Bu adam gündüzün
çocuklarımızla oyun oynuyor,
geceleri de yaşlılarımızla oturup
bilgi ve hikmetten dem vuruyor.'

Ve ben de kendi kendime,
'Onları daha da çok seveceğim,' dedim,
'evet, evet, eskisinden daha çok.
Sevgimi yapay bir nefretin altında gizleyeceğim;
yufka yürekliliğimi de
yapay bir acımasızlığın altında.
Demir bir maske geçireceğim yüzüme.
Ve ancak zırhlanıp, silah kuşanınca
çıkacağım onların karşısına.'

Sonra ağır pençelerimle
dokundum yaralarınıza;
fırtına gibi estim geceleri
kulaklarınızda.

Evin damına çıkıp bağırdım oradan:
'Sizi ikiyüzlü ferisiler sizi!
Sizi sahtekârlar, yalancı
ve boş kum fiskiyeleri sizi!'

Lanet ettim aranızdaki
basiretsizlere, kör yarasalara.
Ve kafalarını kuma sokanları da
ruhsuz köstebeklere benzettim.

Çatal dilli olanı
ne kadar parlak sözlerle
ifade ettimse,
ölümünden yılmayan ölüyü de
o kadar sessiz,
o kadar taş dudaklı,
o kadar basit ve süssüz
yöntemlerle çağırdım.

Dünya bilgisi peşinde koşanları
kutsal ruhu, kutsal özü
incitenler olarak mahkûm ettim hep;
ve ruhtan, özden başka
bir şey istemez görünenleri de,
durgun sulara ağlarını atan
ve sadece kendi görüntülerini
yakalayan gölge avcılarını
olarak damgaladım.

Bunun içindir ki, kalbim,
içten içe kanayarak
sıcak isimlerle terennüm ederken,
dudaklarım ithamlarla andı
isimlerinizi.

Kendi ruhuyla konuşa konuşa,
kendi diliyle kamçılanan aşktı, bu.
Toz toprak içinde
can çekişen gururdu.
Benim kendi sevgim
sessizce diz çöküp
sizden bağışlanma dilerken,
bir taraftan da sizin sevginize
duyduğum açlıktı,
evin damından size öfke saçan.

Fakat mucizeye bakın!
Benim kendimi gizlemem
sizin gözlerinizi açtı
ve benim görünüşteki nefretim
yerinden oynattı yüreklerinizi.

Ve şimdi seviyorsunuz beni.
Seviyorsunuz size saplanan kılıcı,
bağrınızı delen oku.
Çünkü yaralanmış olmanın
rahatlığını veriyor bu size.
Ve siz sadece kendi kanınızı
içtiğiniz zaman
sarhoş olabiliyorsunuz.

Mumun alevinde
kendi yok oluşunu arayan
pervaneler gibi,
her gün bahçemde
toplanıyorsunuz.
Ve yukarı kalkık yüzünüz,
büyülenmiş bakışlarınızla
beni günlerinizin dokusundan
koparıp atmak istiyorsunuz.

Ve birbirinize fısıltılarla,
'Bu adam Tanrı'nın nuruyla görüyor.
Eski peygamberler gibi konuşuyor.
Ruhlarımızın örtüsünü kaldırıyor,
kalplerimizin kilidini açıyor.
Ve bir kartalın, bilmesi gibi
tilkilerin izleyeceği yolu,
bizim yollarımızı biliyor.'

Evet, bu doğru,
yollarınızı biliyorum, fakat
kartalın kendi yavrularının
yollarını bilmesi gibi biliyorum.
Ve benim sırrımı
keşfetmenizi istiyorum.

Yine de sizin yakınlığınıza
duyduğum ihtiyacı
uzaklık gibi yansıtıyorum.
Ve sizin sevginizin
azalacağı korkusu içinde
benim sevgimin baraj kapaklarını
kapalı tutuyorum.”

Öncü bunları söyledikten sonra,
yüzünü elleriyle kapadı
ve acı acı ağlamaya başladı.
Çünkü o içten içe biliyordu ki,
çıplaklığı içinde aşağılanan sevgi,
zaferi, kendini gizlemekte arayan
sevgiden daha büyüktür.

Fakat ansızın başını yukarı kaldırdı
ve uykudan uyanan biri gibi gerindi.
Sonra, “Gece bitiyor,” dedi.
“Ve şafak dalga dalga
tepelere tırmanırken,
gecenin çocukları geri çekilmeli.

Bizim küllerimizden,
güçlü bir sevgi doğacak çünkü.
Ayaklanıp güneşe doğru
gülümseyecek.

Ve ölümsüz olacak o sevgi.”

kapi

kapi no: 294
edebiyat: 80

ISBN: 978-605-5257-07-1

9 786055 257071